

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОБЯВЕНО СЪС ЗАПОВЕД № Р-109-93 ОТ
21.03.2024г. НА РЕКТОРА НА
МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р
ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ”- ВАРНА**

СТ А Н О В И Щ Е

**от професор д-р Ивайло Петров Въжаров, д.м.
началник МБАЛ-Варна към ВМА**

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Професор”, в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Гастроентерология” - една, 0,5 щатна длъжност за нуждите на Катедрата по Анатомия и клетъчна биология на Факултета по медицина при Медицинския университет ”Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна и една щатна длъжност за нуждите на Клиника по „Гастроентерология“ към УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД-Варна, съгласно Заповед № Р-109-93/21.03.2024 г. на Ректора на Медицинския университет ”Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна проф. д-р Димитър Райков, д.м.н, обн. в ДВ бр. 7 от 23.01.2024 г.

Съгласно Заповед № Р-109-93/21.03.2024г. на Ректора на Медицинския университет ”Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна, съм избран за външен член на Научно жури по процедура за заемане на академичната длъжност „Професор” в Медицинския университет ”Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна и съм определен за изготвяне на становище относно конкурса. Единствен кандидат е доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, д. м н., доцент в Катедра Анатомия и клетъчна биология и в Клиника по гастроентерология към УМБАЛ»Св.Марина».

Предоставените ми документи са подготвени въз основа на нормативните документи на чл. 4, ал.1 и ал. 2 , чл. 29, ал.1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), чл.6,ал.1 и чл.139, ал.3 от Правилника за развитието на академичния състав на Медицински университет- Варна. Няма установени процедурни нарушения.

Декларирам, че нямам конфликт на интереси по смисъла на чл. 4, ал. 5 от ЗРАСРБ.

I. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Доц. д-р **Антония Йорданова Атанасова**, д. м. н., е родена на 16.06.1961 г. в гр. Варна. Завършва Четвърта езикова гимназия “Фредерик Жолио-Кюри”-Варна с отличен успех и златен медал през 1980 г. и Висш медицински институт-Варна с отличен успех през 1986 г. От 01.12.1986 г. - 17.06.1987 г. работи като лекар-ординатор във вътрешно отделение на ПОКБ-Шумен. След успешно положен конкурсен изпит от 17.06.1987 г. - 28.03.1994г. е асистент в Клиниката по гастроентерология МБАЛ” Св. Марина”, МУ Варна, от 28.03.1994 г.- 07.07.1997 г. е лекар, старши асистент в Клиниката по гастроентерология, а от 07.07.1997 г.- 16.12.2015 г. е лекар, главен асистент в Клиника по гастроентерология. От 17.12.2015 е доцент в Катедрата по анатомия и клетъчна биология; доцент в Катедрата по Вътрешни болести, УС Гастроентерология.

Доц. **Антония Атанасова** от 09.07.2013г. е зачислена като свободен докторант към Катедра “ Вътрешни болести”, научна специалност Гастроентерология - с тема “Клинична оценка на пациентите с язвен колит-съвременен подход” На 12.12.2014 г. придобива научна и образователна степен “**доктор**”, по научна специалност: Гастроентерология; тема “Клинична оценка на пациентите с язвен колит-съвременен подход”, диплом с регистрационен №088/19.12.2014 г.

На 23.07.2021 г. придобива научната степен „Доктор на науките“ с тема на дисертационния труд „Серумната експресия на микрорибонуклеинови киселини при пациенти с хронични възпалителни болести на червата.“ Дисертационен труд за НС „Доктор на науките“, МУ – Варна, диплом с регистрационен № 454/23.12.2021.

Доц. **Антония Атанасова** има придобита специалност Вътрешни болести (02.02.1994 г.), и специалност Гастроентерология (01.06.1996 г). Има квалификационни курсове по абдоминална ехография – 3 месечен курс 1989 година, конвенционална ехография: Абдоминална ехография и повърхностни структури. Придобива дипломи за: Диагностична и терапевтична ФГС и ФКС, Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност, Диагностична и терапевтична ФГС и ФКС. Има педагогическа квалификация на обучители от лечебни заведения. Придобива: Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност Диагностична горна и долна гастроинтестинална ендоскопия –първо ниво; Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност Терапевтична горна и долна гастроинтестинална ендоскопия- второ ниво; Диагностична абдоминална ехоскопия –първо ниво, Абдоминална доплерова ехография в гастроентерологията-2 ниво; Интервенционална и ендоскопска абдоминална ехография в гастроентерологията –трето ниво.

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, д. м. н., участва в настоящия конкурс със следните научни трудове след хабилитацията като доцент:

- ✓ Хабилитационен труд – с десет равностойни научни публикации, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация с общ брой библиографски източници 341;
- ✓ Дисертация за присъждане на научната степен „Доктор на науките“ **1 бр**
- ✓ Пълнотекстови статии, публикувани в български и чуждестранни научни списания - **67 бр.** в т.ч. в списания с **IF**
- ✓ Резюмета на доклади в периодични списания и сборници, представени на национални и международни конгреси, конференции, симпозиуми и сесии у нас и в чужбина **24 бр.**
- ✓ Общо участие в 71 научни форуми, 52 -у нас и 19- в чужбина и 23 участия в училища, обучителни курсове и практики у нас и в чужбина.

С **импакт фактор (IF)** са 3 публикации в пълен текст, след избора и с **IF-7.7** и общ импакт фактор от всички публикации **101,6** (след избора и за доцент). (Импакт факторът е изчислен само за признатите по правилника на МУ Варна системни източници за него)

Трудовете на доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, д. м.н., са високо оценени от научната общност у нас и в чужбина. Научните и трудове са цитирани в основно в чужбина **29** литературни източника в чужбина (след избора и за доцент) – **27** цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове; **2** цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

Доц. Антония Атанасова е ръководител на два национални проекта. Единият финансиран от Фонд Наука – МУ-Варна: „Метаболитен синдром при пациенти с възпалителни заболявания на червата“, който е успешно приключил и атестиран през 01.23, а другият проект № 23002, спечелил финансиране от Фонд Наука – МУ-Варна: “Изследване на съвременни биомаркери при неалкохолната мастна чернодробна болест“/ ФН-13/09.01.24 , е стартирал в началото на 24 г.

Участва и като изследовател в един национален проект “Етиология, клинична картина и диагностика на неалкохолната мастна чернодробна болест при деца и юноши“ 21.12.2020 – 21.12.2022. и е участник в международен проект: Interreg Danube Transnational Programme CD SKILLS – 2019-2022 – Финансиран от Европейския съюз.

Тя е участник в съвместни научни трудове и разработки на научната интердисциплинарна група по „Гастро-ентеро-хаптопротекция и терапия“, която работи в Научноизследователския институт към МУ-Варна. Работата на групата е в едно от приоритетните научни направления на Научноизследователския институт при МУ-Варна „Хранене и качество на живот“

III. ХАРАКТЕРИСТИКА И ПРИНОСИ НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

Научно-изследователската дейност на доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн, се основава до голяма степен на непосредствената и клинична диагностично-лечебна дейност като гастроентеролог, с богат практически опит и утвърден авторитет сред научната общност и пациентите с различни хронични заболявания. Научните ѝ трудове са посветени на различни значими области в гастроентерологията, като: хронични възпалителни болести на червата; хронични заболявания на черния дроб; затлъстяване и метаболитен синдром и връзката им с хроничното възпаление и редица онкологични заболявания; предотвратими инфекциозни заболявания, клинични случаи на редки болести; качеството на живот сред различните групи пациенти; микрорибонуклеинови киселини в клиничната практика като съвременни маркери за диагностика, проследяване и персонализиране на лечението при възпалителните чревни заболявания; микрорибонуклеиновите киселини като неинвазивен маркер за оценка на затлъстяването, метаболитния синдром при IBD пациенти, както и имунохистохимичната оценка на клетъчната смърт/некроптоза като прогностичен маркер както при улцерозен колит, така и при болест на Крон в стадий на активност и клинична ремисия. Научните приноси са систематизирани в 10 основни направления. Представените публикации в раздела равностойни на хабилитационен труд разкриват многообразието от научни области, в които работи и публикува доц. А.Атанасова, дмн, като определят трайните интереси и последващи проучвания в съответните домейни: обезитет и неалкохолната мастна чернодробна болест. Основна област с подчертан научен интерес в годините са възпалителните заболявания на червата (IBD): всички аспекти от откриване на заболяването, до мониториране и прогностика на IBD са обект на изследване. Основни приноси на тази група проучвания са: въвеждането на един съвременен елегантен иновативен подход посредством микрорибонуклеинови киселини (miRNAs) при диагностика, мониториране и персонализиране на лечението при IBD, който е приложен за първи път в България. Тези публикации имат **оригинални теоритични, практически и практико-приложени приноси**. За пръв път в България е отразено подробно и изчерпателно приложението на панел от miRNAs при възрастни пациенти с IBD.

Извършено е достоверно, точно и подробно описание на експресията на отделни miRNAs при IBD пациенти в стадий на ремисия. Изчерпателно е отразена експресията на miRNAs според характеристиката на пациентите с IBD и провежданото лечение. Определени са прагови стойности за разграничаване на експресията на miRNAs. Изготвен е специфичен профил на пациентите с БК и ЯК въз основа на експресията на miRNAs. Установени са специфични miRNAs за ремисия и активност, локализация, форма на протичане и проведено лечение. Осъществена е връзка между съвременните достиженията на молекулярната биология и клиничната практика в търсене на ефективни, неинвазивни и персонализирани форми на проследяване на една група имуномедиирани заболявания- IBD. Приносите на публикациите в областта на хроничните чернодробни заболявания са **практико-приложни**. Систематизирани са съвременните схващания за клиниката, диагностиката и терапевтичното поведение при различни чернодробни заболявания: хронични вирусни хепатити, метаболитни болести (болест на Wilson), метаболитно индуцирана чернодробна мастна болест, синдром на Gilbert, злокачествени тумори на черния дроб. Публикациите в област метаболитен синдром, затлъстяване и наднормено тегло имат **практико-приложен принос**. Систематизирани са някои потенциалните механизми на влияние на затлъстяването върху най-честите и социално-значими гастроентерологични заболявания като гастроезофагеална рефлуксна болест, Баретов хранопровод, аденокарцином на хранопровода, карцином на стомаха, функционална стомашни нарушения, синдрома на раздразненото черво, дивертикулоза, целиакия, полипи на колона, възпалителни болести на червата, неалкохолна мастна чернодробна болест, редица неоплазми, техните усложнения и връзката между появата им и хроничното метавъзпаление. Разделът от публикации на тема витамин Д има подчертан **практико-приложен принос**. Установена е зависимост между серумната експресия на изследвания панел от miRNAs и нивата на витамин D при пациенти с IBD. Все още не е ясно дали дефицитът на витамин D е причина за появата на IBD или следствие, но дефицитът на витамин D има висока честота на разпространение сред пациентите с IBD. Извършен е задълбочен анализ на експресията на miRNAs според нивата на витамин D. За пръв път в България са публикувани изследвания от нивата на витамин D, доказана е зависимост между експресията на определени miRNAs и дефицита на Витамин D при пациенти с IBD. Заслужава да се отбележат и публикациите в разделите от предотвратими инфекциозни заболявания, терапия на гастроентерологичните заболявания които имат **теоритичен и практико- приложен принос**, а част от тях са публикувани в чужбина в списания, цитирани и рецензирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и IF. Иновативни и с оригинален характер, а в същото време и с **теоретичен и практико-приложен принос** са

изследванията върху новия маркер за клетъчна смърт- RIPK3, чрез който се открива некроптоза при пациентите с болест на Крон и улцерозен колит и може да се прилага като прогностичен фактор в хода на различни терапевтични режими. **Теоретико-методологични и практико-приложни приноси** са публикациите в областта на HLA-генотипизирането при пациенти с целиакия и техни родственици и генетичните резултати при съмнение за болестта на Gilbert. За първи път в България се публикуват резултати от генетични изследвания при тези групи пациенти. Представени са различни клинични случаи от гастроентерологичната практика. Тези разнообразни публикации имат основно **практико-приложен принос**.

IV. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Учебната натовареност на доц. д-р Антония Атанасова, д.м.н., през последните четири академични години е следната: през учебната 2019/2020г. - 219 часа; през учебната 2020/2021 г. - 167 часа, 2021/2022 г. - 262 часа, а през 2022/2023-193 часа при норматив за доцент според правилника на МУ-Варна 110 часа. Тя е ръководител на един специализант по гастроентерология.

Доц. Антония Атанасова е научен ръководител на трима докторанти един по докторска програма „Гастроентерология“ и двама по докторска програма „Вътрешни болести“. Двама от докторантите: д-р Елена Панайотова Панайотова, дм (докторска програма „Вътрешни болести“) и д-р Мирела Монева-Петрова, дм (докторска програма „Гастроентерология“) успешно са защитили докторската си теза и са придобили ОНС Доктор.

Участник е в научното жури при шест докторанта за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, на един кандидат за „доцент“ и в избора на шестима за „главен асистент“.

Доц. А. Атанасова е участник в изпитна комисия за придобиване на специалност по гастроентерология, София, ИСУЛ, УМБАЛ “Царица Йоанна“ София, изпитна комисия за държавен изпит по Вътрешни болести АЕО и БЕО, МУ- Варна, изпитна комисия, семестриален изпит по Вътрешни болести, АЕО и БЕО, МУ-Варна.

V. ЧЛЕНСТВА В НАУЧНИ ДРУЖЕСТВА И ОРГАНИЗАЦИИ

Доц. д-р Антония Атанасова, д. м.н., е член на

- 1.БЛС- Български лекарски съюз
- 2.Българско Национално Дружество по Гастроентерология с гастроинтестинална ендоскопия и абдоминална ехография
3. Българско Дружество по Гастроинтестинална ендоскопия
- 4.Българското дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене(съосновател)
5. ECCO - European Crohn Colitis Organization

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На базата на предоставените ми за рецензиране и анализ научни трудове на кандидата, убедено мога да заявя, че гласувам положително за избора на доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, д.м.н., за заемане на академичната длъжност „Професор“ по научната специалност „Гастроентерология“ в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

23.04. 2024 г.

проф. д-р Ивайло Петров Въжаров, д.м.